264 Nakladatelské údaje

Pole je opakovatelné.

Tato oblast obsahuje údaje o vytvoření/vzniku díla, nakladatelské údaje, údaje o výrobě, distribuci a údaje o autorských právech/copyrightu.

U **nepublikovaných zdrojů** je povinným údajem datum vytvoření díla.

Pro **publikované zdroje** jsou povinnými údaji místo vydání, jméno nakladatele a datum vydání.

Pokud nejsou známy **údaje o nakladateli**, jsou doporučenými údaji odpovídající údaje o distribuci. Pokud nejsou známy ani údaje o distribuci, jsou doporučenými příslušné údaje o výrobě.

Datum copyrightu je doporučeným údajem tehdy, pokud není známo ani datum vydání, ani datum distribuce. Toto datum se zapisuje včetně symbolu copyrightu © nebo symbolu fonogramu ℗. Nelze-li symbol reprodukovat, zapíše se před datum příslušný výraz: copyright nebo fonogram. Data copyrightu nejsou požadována u zdrojů vycházejících na pokračování.

Údaje se přebírají z celého popisovaného provedení - primárně ovšem ze stejného pramene jako hlavní název; případně z dalších jiných pramenů či se logicky odvodí. Každý údaj z jiného zdroje (včetně copyrightu) či odvozený se zapisuje do vlastní hranaté závorky.

Je-li uvedeno na prameni **více míst vydání či jmen nakladatelů**, je na úrovni minimálního záznamu povinné zapsat vždy jen první místo a první jméno. Ale pokud je více míst vydání a jiné než první je v ČR, zapíšeme do druhého výskytu $a první české místo. Pokud je více nakladatelů a jiný než první je v ČR, zapíšeme do druhého výskytu $b prvního českého nakladatele. Při úplném popisu se zapisují všechna místa a jména. Další místa vydání se předznamenávají středníkem, jméno nakladatele je vždy předznamenáno dvojtečkou a datum vydání čárkou.

Jsou-li na dokumentu **údaje ve více jazycích či písmech**, jako první se zapíší ty, které jsou v jazyce hlavního názvu, případně typograficky první.

Údaje se zapisují přesně tak, jak jsou na prameni popisu uvedeny, nic se nezkracuje ani nevynechává (ani členy), neopravuje.

Předložky u místa vydání lze vynechat jen tehdy, pokud to nebude mít vliv na podobu jména (např. pádové koncovky: V Praze) či význam.

Předložky u jména nakladatele se nevynechávají nikdy.

Volitelně lze u místa vydání doplnit do hranaté závorky vyšší jurisdikci, a to v případě, že je to důležité pro identifikaci nebo zpřístupnění popisovaného zdroje.

Slova nebo fráze uvádějící funkci jinou než výhradně nakladatelskou, kterou plní osoba nebo korporace, se zapisují přesně tak, jak se vyskytují na prameni popisu. Slova nebo fráze označující

pouze nakladatelskou funkci (např. nakladatelství, Verlag, vydal atd.) vynecháváme jen tehdy, pokud nejsou trvalou součástí jména a/nebo nezmění gramaticky podobu jména nakladatele. Přesně se uvádí i fráze typu nákladem vlastním, nákladem autorovým, Selbstverlag, apod., skutečné jméno nakladatele (obvykle autora) je vhodné zapsat do pole 7xx (s rolí pbl). Datum ve formě chronogramu se zapisuje v celé frázi. Datum vydání uvedené slovně či římskými číslicemi se přepisuje na arabské číslice.

Datum uvedené podle jiného než gregoriánského či juliánského kalendáře se zapíše přesně a do hranaté závorky doplníme odpovídající datum (např.: 4308 [1975]).

Datum vydání nebo copyrightu vytištěné v podobě přelomu let (2019/20, ©2018-19) zapíšeme také přesně, jen s rozepsáním dvoučíslí na celý rok (2019/2020, ©2018-2019).

Pokud je jako jediné datum ve zdroji uvedené datum povinného výtisku (dépôt légal - obvyklé u francouzské a španělské produkce), do 264-1$c zapíšeme tento rok do hranaté závorky. Dépôt légal není údaj o autorských právech a proto ho nezapisujeme do pole 264 s druhým indikátorem 4.

Jsou-li údaje chybné, zapíší se přesně podle pramene popisu a do poznámky uvedeme údaje správné. I když jsou údaje na titulní stránce odlišné od dalších pramenů popisu nebo zavádějící (např. na obvyklém místě nakladatelských údajů je uvedena korporace související s autorskou odpovědností, nebo je tam uveden pouze jeden nakladatel a v tiráži je další), zapíšeme je přesně podle titulní stránky a zpřesňující/doplňující údaje uvedeme v poznámce; správného/skutečného nakladatele pro vyhledávání lze uvést do národního pole 928. Ale pokud je na tomto místě uveden název edice (knižní řady), ten jako nakladatelský údaj nezapisujeme. U reprintů, které nemají svoji „novou“ titulní stránku, ale pouze reprint původní titulní stránky, přebíráme nakladatelské údaje z pramenů popisu, které patří k „novému“ vydání (tj. obvykle obálka nebo tiráž), nikoli z přetištěné původní titulní stránky.

Rozmezí dat vydávání u vícesvazkových monografií se zapisuje se spojovníkem bez mezer („natěsno“). U dosud vycházejících zdrojů se zapisuje rok vydání prvního svazku se spojovníkem, po ukončení vydávání se dopíše rok vydání posledního svazku.

Pokud se u dalšího/dalších svazků **změní nakladatel**, zapíšeme je na doporučené úrovni všechny. Zapisují se jako dočasný a/nebo poslední nakladatel. Dočasných nakladatelů může být více, první a poslední jen jeden! U dočasného a posledního nakladatele se neuvádí podpole $c s údajem o datu vydání; místo toho se uvádí na začátku pole podpole $3 s rozmezím let, v nichž zdroj vydával příslušný nakladatel. Pokud ale dočasné údaje nejsou významné pro identifikaci popisovaného zdroje, může se uvést jen první a poslední údaj spojený s vydáváním popisovaného zdroje (někdy je v takovém případě vhodné zapsat i obecnou poznámku v poli 500 – např. Nakladatel se mění u každého svazku).

Pokud potřebné údaje **nejsou v popisovaném provedení uvedeny**, vždy se snažíme alespoň přibližně určit místo (obec či státní území v současném pojetí) a datum vydání (přibližný rok či rozmezí let). Tyto údaje patří do hranatých závorek, případně jsou doplněny otazníkem. Až jako poslední, velmi výjimečnou variantu zapisujeme frázi: [Místo vydání není známé]. Pokud nelze zjistit nakladatele, zapisujeme frázi: [nakladatel není známý]. Frázi [datum vydání není známé] nepoužíváme, vždy bychom měli doplnit nějaké přibližné datum vydání. Pro přibližná data vydání se používají následující způsoby zápisu:

- **Rok je známý/zjistitelný** [2013]
- **Přibližný rok** [2013?]
- **Jeden nebo druhý po sobě jdoucí rok** [2010 nebo 2011]

- **Pravděpodobné rozmezí let** [mezi 1848 a 1902?] [zapisujeme vždy s otazníkem]
- **První nebo poslední možné datum** [ne před 1788] [ne po 1939]
- **První i poslední možné datum** [mezi 21. říjnem 1899 a 3. březnem 1900]

I pro přibližné rozmezí dat u vícesvazkových monografií (a pokračujících zdrojů) se používají jen tyto uvedené možnosti.

Žádnou pozici roku nelze nahradit spojovníkem!

Příklady vícesvazkových monografií, které nemají na zdroji uvedené roky vydání - jedno nebo obě data vydání jsou pravděpodobná:

264 -1 $aV Praze :$bSfinx (B. Janda),$c[1932 nebo 1933]-1940

pole 008/pozice 06-14: m19321940

264 -1 $aV Praze :$bSfinx (B. Janda),$c[ne před 1928-ne po 1938]

008/06-14: m19281938

264 -1 $aV Praze :$bSfinx (B. Janda),$c[1926?-1937?]

008/06-14: m19261937

264 -1 $aV Praze :$bSfinx (B. Janda),$c[mezi 1921 a 1925?-mezi 1928 a 1933?]

008/06-14: m19211933

Indikátory

První indikátor: pořadí údajů

- **#** Neuvádí se/první údaj
- **2** Dočasný údaj
- **3** Současný/poslední údaj

První indikátor označuje chronologické pořadí vícečetných údajů. Prázdná pozice na místě 1. indikátoru se uvádí u jediného nakladatele nebo - v případě změny místa vydání a/nebo jména nakladatele - u prvního z nich. Podobně i u distributorů a tiskařů.

Hodnota 2 se používá, pokud se místa vydání či nakladatelé atd. mění. Uvádějí se tu nakladatelé, kteří vydávali dílo mezi prvním a posledním nakladatelem.

Počátku pole 264 se předřazuje podpole $3 s příslušným časovým údajem.

Hodnota 3 se používá, pokud se změnilo místo nebo jméno spojené s vydáním zdroje. Současné údaje mohou být doplněny a uvedeny s hodnotou indikátoru 3. Počátku pole 264 se předřazuje podpole $3 s příslušným časovým údajem.

Druhý indikátor: funkce

- **0** Vytvoření/vznik
- **1** Nakladatel
- **2** Distributor
- **3** Výrobce
- **4** Údaje o autorských právech

Hodnota indikátoru označuje, jaké údaje pole obsahuje.

Pole s hodnotou druhého indikátoru 0 obsahuje údaje o vytvoření zdroje v nezveřejněné podobě.

Pole s hodnotou druhého indikátoru 1 až 4 obsahují údaje týkající se zdroje ve zveřejněné podobě.

Podpole

$a Místo vydání, distribuce atd. (O)

$b Jméno nakladatele, distributora atd. (O)

$c Datum vydání, distribuce atd. (O)

$3 Bližší určení dokumentu (NO)

Podpole $3 se používá k bližšímu (časovému) určení opakovaných výskytů pole při popisu pokračujících zdrojů či vícesvazkových monografií.

Příklady

Příklad 1

264	-1	**$a**Brno :**$b**MOBA,**$c**[2002]

[pole 008/06-10: s2002]

Příklad 2

264	-1	**$a**Victoria, B.C. :$b[nakladatel není známý],$c1990-

[pole 008/06-14: m19909999]

Příklad 3

264	-1	**$a**V Praze ;**$a**a Litomyšli :**$b**Ladislav Horáček - Paseka,**$c**2003

Příklad 4

264	-1	**$a**Praha :**$b**Svoboda, n.p.,**$c**1964-
264	21	**$3**1975-1989**$a**Praha :**$b**Mladá fronta
264	31	**$3**1990-**$a**Praha ;**$a**Litomyšl :**$b**Paseka

[Tři výskyty pole 264 v jednom záznamu dosud vycházející vícesvazkové monografie – zatím dvě změny nakladatele v průběhu vydávání]

pole 008/06-14: m19649999

Příklad 5

264	-1	**$a**Brno :$bERA, s.r.o. :$bStátní památkový ústav v Brně ;$aOlomouc :$bStátní památkový ústav v Olomouci ;$aOstrava :$bStátní památkový ústav v Ostravě,$c[2001 nebo 2002]

[pole 008/06-14: q20012002]

Příklad 6

264	-1	**$a**V Praze :**$b**nákladem kněhkupectví I.L. Kobrova,**$c**1888
264	-3	**$b**Národní knihtiskárna

Příklad 7

264	-1	**$a**Mladá Boleslav :**$b**Obec mladoboleslavská,**$c**1880
264	-3	**$a**Rakovník :**$b**J.L. Malý,**$c**1879

Příklad 8

264	-1	**$a**Prag :**$b**A. Fritsch,**$c**1895
264	-3	**$b**In Commission bei Fr. Řivnáč
264	-3	**$b**Tiskem Dr. Ed. Grégra

Příklad 9

264	-1	**$a**Den Haag :**$b**Voetnoot,**$c**2010

Příklad 10

264	-1	**$a**Praha :**$b**Nakladatelství Lidové noviny,**$c**[2014]
264	-4	**$c**©2014

Příklad 11

264	-1	**$a**[Česko?] :**$b**[nakladatel není známý],**$c**[mezi 1820 a 1889?]

[pole 008/06-14: q18201889]

Příklad 12

264	-1	**$a**V Brně :**$b**[nakladatel není známý],**$c**[ne po 1890]

[pole 008/06-14: q18uu1890]

Příklad 13

264	-1	**$a**V Brně :**$b**[nakladatel není známý],**$c**[ne před 1918]

[pole 008/06-14: q191819uu]

Příklad 14

264	-1	**$a**$a[Německo] :**$b**[nakladatel není známý],**$c**[1977]

Příklad 15

264	-1	**$a**[Česko] :**$b**nákladem autora,**$c**2015

Příklad 16

264	-1	**$a**V Praze :**$b**nákladem vlastním,**$c**1903

Příklad 17

264	-1	**$a**V Praze :**$b**v Odeonu,**$c**1953

Příklad 18

264	-1	**$a**[Brno] :**$b**Univerzita J.E. Purkyně v Brně,**$c**1989

Příklad 19

264	-1	**$a**[Praha] :**$b**ONV Praha 10 ve spolupráci s OV ČSPB Praha 10,**$c**[1987]

Příklad 20

264	-1	**$a**Smíchov [Praha] :**$b**Vaněk a Votava,**$c**[1932?]

Příklad 21

264	-1	**$a**V Podlesí :**$b**Dauphin,**$c**2018/2019

[vročení je na prameni uvedeno v této podobě; pole 008/06-14 zapíšeme: q20182019]

Příklad 22

264	-1	**$a**Den Haag :**$b**Voetnoot,**$c**[2018]
264	-4	**$c**©2014-2018

[vročení není ve zdroji uvedeno, pouze copyright v této podobě; pole 008/06-14 zapíšeme: t20182018]

Příklad 23

264	-1	**$a**Praha :**$b**pro Českobratrskou církev evangelickou vydal Kalich,**$c**2018

Příklad 24

264	-1	**$a**[Lhota] :**$b**obec Lhota vlastním nákladem,**$c**2023

Příklad 25

264	-1	**$a**[Čelákovice?] :**$b**nákladem autorovým,**$c**[1924?]
264	-2	**$a**Na Král. Vinohradech [Praha] :**$b**k dostání u Jana Laichtera

[pole 008/06-10: s1924]

Příklad 26

264	-1	**$a**Ústí nad Labem :**$b**J. Rydval,**$c**1016
500		**$a**Vročení je chybné, správně má být: 2016

[pole 008/06-10: s2016]

Příklad 27

264	-1	**$a**London :**$b**Springer,**$c**[2000]

[Pole 264 v minimálním záznamu]

264	-1	**$a**London ;**$a**Berlin ;**$a**Heidelberg ;**$a**New York ;**$a**Hong Kong ;**$a**Milan ;**$a**Paris ;**$a**Tokyo :**$b**Springer,**$c**[2000]
264	-4	**$c**©2000

[Tentýž zdroj popsaný na úplné úrovni]

Příklad 28

264	-1	**$a**New York :**$b**Black Dog & Leventhal Publishers,**$c**[2016]
264	-3	**$a**Germany,**$c**2016

[Rok vydání jsme odvodili z roku tisku, proto na úplné či doporučené úrovni zapíšeme též údaje o výrobci (místo tisku bylo ve zdroji uvedeno takto obecně)]

Příklad 29

264	-1	**$a**[Boskovice] :**$b**[Věra Bergerová],**$c**[2010]

[Pole 264 v minimálním záznamu]

264	-1	**$a**[Boskovice] :**$b**[Věra Bergerová],**$c**[2010]
264	-3	**$b**Vytiskla Těšínská tiskárna, a.s.
264	-4	**$$**c©2010

[Tentýž zdroj popsaný na úplné úrovni]

Příklad 30

245	10	**$a**Sametová noc /**$c**Jan Veselý, Petra Kounická, Jana Benešová
264	-1	**$a**Luhačovice :**$b**nákladem vlastním,**$c**2023
500		**$a**Skutečný nakladatel: Jana Benešová
928	9	**$a**Jana Benešová

[Zjistíme-li, že nakladatelem je jeden z uvedených autorů, doporučujeme zapsat poznámku a pole 928 s indikátorem 9]

Příklad 31

Minimální záznam:

264	-1	**$a**Kassel ;**$a**Praha :**$b**Bärenreiter,**$c**2001
008		**15-17/**xr
044		**$a**xr**$a**gw

Úplná úroveň:

264	-1	**$a**Kassel ;**$a**Basel ;**$a**London;**$a**New York ;**$a**Praha :**$b**Bärenreiter,**$c**2001
008		**15-17/**xr
044		**$a**xr**$a**gw**$a**sz**$a**xxk**$a**xxu

Příklad 32

Minimální záznam:

264	-1	**$a**Bratislava :**$b**Smena ;**$a**[Praha] :**$b**Mladá fronta,**$c**1988
008		**15-17/**xr
044		**$a**xr**$a**xo

Úplná úroveň:

264	-1	**$a**Bratislava :**$b**Smena ;**$a**[Praha] :**$b**Mladá fronta :**$b**Naše vojsko : **$b**Lidové nakladatelství,**$c**1988
008		**15-17/**xr
044		**$a**xr**$a**xo

Další příklady k zápisu pole 264 u produkce 19. století najdete na stránkách katalogizační politiky:

https://ipk.nkp.cz/docs/kp/katalogizacni-pravidla-rda-metodiky-istrukce-atd./priklady-zapisu-pole-264-u-produkce-19.-stol.-pdf.-514-kb-cerven-2021

From:
https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/ - **Metodické příručky pro knihovny**

Permanent link:
https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/katalogizace/monografie/264

Last update: **2026/02/19 11:57**